

Türkbilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

2016/31

Ankara <Bahar> 2016

Türk Bilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

ISSN : 1302-6011

Kuruluş Tarihi: 2000

Kurucusu / Founder

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Bülent GÜL

YAYIN DANIŞMA KURULU / PUBLICATION BOARD OF OVERSEERS

Prof. Dr. Sema BARUTCU ÖZÖNDER [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Ts. BATTULGA [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Chetin CUMAGULOV [KIRGIZİSTAN] • Dr. Ankbayar DANUU [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Tumurtogoo DOMİİ [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Nikolay İvanoviç EGOROV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. Bülent GÜL [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV [KAZAKİSTAN] • Prof. Dr. Yuriy Nikolayeviç İSAYEV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. G. JORİGT [İÇ MOĞOLİSTAN-ÇİN] • Prof. Dr. Marek STACHOWSKI [POLONYA] • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM [TÜRKİYE]

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Prof. Dr. Mehmet AÇA • Doç. Dr. Ferruh AĞCA • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ • Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH • Doç. Dr. Eyüp BACANLI • Prof. Dr. F. Sema BARUTCU-ÖZÖNDER • Doç. Dr. Bülent BAYRAM • Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU • Dr. Ankbayar DANUU • Prof. Dr. Nurettin DEMİR • Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ • Yrd. Doç. Dr. Mutlu ER • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN • Prof. Dr. Bilge ERCİLASUN • Doç. Dr. Ruhi ERSOY • Yrd. Doç. Dr. Genç Osman GEÇER • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN • Yrd. Doç. Dr. Faruk GÖKÇE • Prof. Dr. İsmail GÖRKEM • Doç. Dr. Bülent GÜL • Yrd. Doç. Dr. Sinan GÜZEL • Dr. Serkan KEÇECİ • Yrd. Doç. Dr. Filiz KILIÇ • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Yrd. Doç. Dr. Abdullah KÖK • Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR • Yrd. Doç. Dr. Murat KÜÇÜK • Doç. Dr. Cafer MUM • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI • Prof. Dr. Fatma ÖZKAN • Prof. Dr. İsa ÖZKAN • Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN • Doç. Dr. Özge ÖZTEKİN • Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM • Doç. Dr. Fatih SAKALLI • Prof. Dr. Ahmet TAŞAGİL • Doç. Dr. Mete TAŞLIOVA • Prof. Dr. İsenbike TOGAN • Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN • Prof. Dr. Alemdar YALÇIN • Doç. Dr. Paşa YAVUZARSLAN • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM • Prof. Dr. Emine YILMAZ

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Baş Editör / General Editor

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Editör / Editor

Doç. Dr. Bülent GÜL

İngilizce Editörü

Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ

YAYIN KURULU ÜYELERİ / MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Doç. Dr. Ferruh AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ [Hacettepe Üniversitesi] • Doç. Dr. Bülent BAYRAM [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ [Neveşir Üniversitesi] • Doç. Dr. Mete TAŞLIOVA [Yıldırım Beyazıt Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir ATICI [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ [Trakya Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Gençosman GEÇER [Niğde Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Faruk GÖKÇE [Dicle Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Sinan GÜZEL [Katip Çelebi Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Ali İLGIN [İstanbul Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI [Hacettepe Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN [Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN [Katip Çelebi Üniversitesi] • Dr. Serdar ERKAN [Hacettepe Üniversitesi] • Dr. İsa SARI [Hifit Üniversitesi] • Araş. Gör. Mikail CENGİZ [Hacettepe Üniversitesi] • Araş. Gör. Hasan GÜZEL [Hacettepe Üniversitesi] • Esra BİLGE [Gazi Üniversitesi] • Uğur ŞAHİN [Hacettepe Üniversitesi]

Kapak Tasarım: Mehmet FIDANCI

İç Tasarım: Bülent GÜL

Web Tasarım: İsa SARI

*

Yayının Türü

Türk Bilig, hakemli, uluslar arası, süreli (altı aylık) yayındır.

Türk Bilig, Uluslar Arası Türkoloji Dergisidir.

**

Taranan İndeksler / İndeksler

Türk Bilig, MLA (Modern Language Association) International Bibliography, EBSCO PUBLISHING, European Reference Index for the Humanities (ERIH), Ulrich's Periodicals Directory, SCOPUS ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (SBVT) tarafından taranmaktadır.

Türk Bilig'de yayımlanan makaleler yayıncının yazılı izni olmadan tamamı veya bir kısmı herhangi bir yolla çoğaltılamaz. Yazıların fikri sorumluluğu ve imla tercihi yazarlarına aittir. Başka kaynaklardan alınmış tablo, resim ve benzeri şeylerin yazılarınla kullanımı sorumluluğu yazara aittir.

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADDRESS

D o ç . D r . B ü l e n t G Ü L

Hacettepe Üniversitesi

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü 06800 Beytepe/Ankara TÜRKİYE

web sayfası: <http://www.turkbilig.com>

e-posta: turkbilig@hacettepe.edu.tr / turkbilig@turkbilig.com

Türk Bilig, 2016/31, Etkileşim Basınevinde (Sor.Müd. Yusuf AVAN; Kazım Karabekir Cad. 85/54-55 Altındağ/ANKARA, Tel: 3843136) basılmıştır.

Ankara <Bahar>2016

Türkbilig'ten Merhaba,

Türkbilig dergisi yine yeni, özgün araştırma yazıları ile karşınızdadır. Türklük bilgisinin çeşitli yönleri üzerine yapılmış bu bilimsel araştırma ve inceleme yazılarının alanlarına ışık olacağı umundayız.

Günümüz zor şartları içinde dergi, amacına dönük kişiliğini korumakta ve yayın hayatını sürdürmekte ise, bu tamamen sahibi ve editörü Bülent Gül'ün özverili çabası ve fedakarlığı sayesinde.

Desteğiniz ve özgün araştırmalar sürdükçe derginin de yoluna devam edeceği açıktır.

Türk bilim hayatı için özlemini duyduğumuz gerçek bilim iklimine ve aydınlık günlere kavuşmak umut ve dileğiyle gelecek sayıda buluşmak üzere hoşça kalınız.

Dursun YILDIRIM
Genel Yayın Editörü

***Türkbilg* Yayın İlkeleri**

- ***Türkbilg***, yılda iki kez yayınlanır.
- ***Türkbilg***, hakemli bir yayındır. ***Türkbilg***'de yayınlanmak üzere gönderilen özgün makaleler, YAZI KURULU tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı üç hakem tarafından değerlendirilir ve üç hakemin en az ikisinden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır.
- ***Türkbilg***'e gönderilen yazılar daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Derginin yayın dili Türkçe'dir. Yayın ilkelerine uygun olmak koşuluyla yabancı bilim adamlarının yazıları, İngilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça yazılmış olabilir. Ancak Türkçe-İngilizce başlık, özet ve anahtar sözcükler yazıya eklenmelidir. Yabancı dilde yazılmış yazılara derginin hacmine göre % 30 civarında yer verilir.
- Yazılar, basılı üç kopya halinde ve disketiyle birlikte gönderilmelidir. Özel çeviri yazım işaretlerinin kullanıldığı yazılarda fontlar da (PC uyumlu) diskete yüklenmelidir.
- Makalenin yazarı, adını, soyadını, görev yaptığı kurumu ve akademik unvanını tam ve açık olarak belirtmeli, kendisiyle doğrudan iletişim kurulabilecek açık adres, telefon numarası ve elektronik posta adresini vermemelidir.
- Yazıların başında kısa birer Türkçe ve İngilizce özet (en çok 100 sözcük) ile Türkçe ve İngilizce anahtar sözcükler (en çok 10 sözcük) bulunmalıdır (İtalik olarak ve Times 9 punto ile yazılmalıdır).
- Yazılar, Apple Mac Word 5.1 veya MS Word Windows 95 ve üstü programla, Times 10 puntuyla ve 1,5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Paragraf başlarında tab tuşu, paragraf aralarında enter tuşu kullanılmamalıdır.
- Metin içinde göndermeler ad ve tarih ve/veya sayfa olarak parantez içinde belirtilmelidir. Örnek: (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Üç satırdan az alıntılar satır arasında ve turnak içinde, üç satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içeride, blok halinde, 9 puntuyla, tek satır aralığıyla verilmelidir.
- Dipnotlar sayfa altında, numaralandırılarak verilmeli ve sadece açıklamalar için kullanılmalıdır.
- Makalenin sonunda yer alacak kaynakçada kitaplar (***koyu ve italik***) ve makaleler (dergi adı ***koyu***, cilt Romen rakamıyla, sayı, üst üste iki nokta, sayfa numaraları) alfabetik sırayla ve şu düzenle verilmelidir:

ELÇİN, Şükri, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", ***Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı***, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", ***Handbook of American Folklore***, (ed R. M. Dorson), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), ***XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi***, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", ***Türk Folklor Araştırmaları***, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), ***Yazın Kuramı***, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), ***Adam Sanat***, 4: 5-14.
- Bir yazarın birden fazla yayını kaynak gösterildiği takdirde yayınlar tarih sırasıyla, aynı yazarın aynı yıldaki yayınları ise (1985a), (1985b) şeklinde harf sırasıyla verilmelidir.
- Tezlerin hangi üniversitede yapıldığı ve hangi akademik dereceye (yüksek lisans/doktora...) yönelik olduğu belirtilmelidir.
- Yukarıda belirlenen yazım koşullarına uygun olmayan yazılar değerlendirmeye **kesinlikle alınmayacaktır**.

Submission Guidelines for Türkbilig

- *Türkbilig* is published twice a year.
- *Türkbilig* is a refereed publication. After original manuscripts are examined by Executive Board, they are peer-reviewed by three referees. They are published if two of three referees send affirmative report. The authors bear the full responsibility for their articles.
- Manuscripts must be originally sent to the board, and no other places for publication or evaluation. The publication language of the issue is Turkish. In condition suited to submission guidelines of *Türkbilig*, foreign authors' manuscripts, which can be in English, German, French or Russian, are published in proportion 30% of issue. The manuscripts must have title, abstract and also keywords both Turkish-English.
- Manuscripts must be sent as three printed copies along with the disk. If any special fonts (suitable for PC) are used in manuscripts, they must be in the disk.
- The authors' names, last names and academic positions should be written. In addition, the full postal address, fax, telephone numbers and e-mail addresses of the author(s) who will check proofs and receive correspondence and offprint should also be included.
- Summaries must be in Turkish and English, should not exceed 100 words and key words may not exceed 5 (5 words for Turkish; 5 words for English) words at the beginning of the manuscripts. Latin words must be in Times 9 point and italic.
- Manuscripts must be written in Mac Word 5,1 or Ms Word Windows 95 or further versions (Pc compatible) with Times 10 point with 1,5 line spaced. Tab and enter key **must not be used** for paragraphs.
- Texts must follow in-text footnote system. In parenthesis in the text, author's name, date of publication, and page number is given. If a source is cited many times, parentheses are given instead of "ibid, idem, op. cit. etc." For example, (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Quoted passages under three lines must given by quotation mark. If quoted passage is over three lines, they must be given 1 cm margins from left and right side of line as block with 9 point and odd line spaced.
- Additional information must be given on the same page as footnotes enumerated 1, 2, 3. Citations in them must follow the above guidelines.
- References must include only the cited sources and be given in alphabetical order. Books names must be written **bold** and *italic*. Articles must be written (name of journal is **bold**, volume in Roman number, issue number, colon and page numbers) as below:

ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Taribi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- If more than one source of the same author is cited, they must be put in a chronological order from the oldest to the newest. Sources of the same years must be given letters "1985a, 1985b"
- The university and the academic degree (MA. or PH.) of academic thesis must be given.
- Manuscripts **not prepared** based on the directions above **will not be taken into consideration** for publication in *Türkbilig*.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkbilig'den Merhaba / iii

Yazılar / Articles

Özhan KAPICI

Çarlık Otokrasisinin Hizmetinde Bir Şarkiyat ve Türkoloji Mektebi:
XIX.Yüzyılda Ermeni Lazarev Şark Dilleri Enstitünün Kuruluşu ve Faaliyetlerine Genel
Bir Bakış

*A School of Orientalology and Turcology Under the Service of Tsarist Autocracy: An Overview on Foundation and
Activities of the Armenian Lazarev Institute for Oriental Languages in the 19th Century*
1-32

Zeki AKÇAM

Kıbrıs Şeriye Sicilleri'nde Maddî Kültür Unsurlarından "Sundurmalar/Sündürmeler"
Porches (Sundurmalar) As Tangible Cultural Elements In Cyprus Court (Şeriye) Records

33-46

Selahittin TOLKUN

Özbek Şairi Erkin Vâhid'in 'Vätän Umidi' Adlı Şiiri ve Yorumu

Uzbek Poet Erkin Vâhid's Poem Named 'Vätän Umidi' (Hope For A Motherland) and Its Commentary
47-56

Julian RENTZSCH

Dil Öğrenimi Açısından Adeylemler ve Ortaçlar

Verbal Nouns and Participles in Teaching Turkish to Foreign Learners
57-77

Ferruh AĞCA

Tarihsel Türk Dili Alanlarında Morfosentaktik Beklenti Kipliği:

(b)ol(g)a(y) ki(m) ... fiil + -(g)A(y) + (ŞbsEkl)

*Morphosyntactic Expectation Modality In Areas Of Historical Turkic Language: (b)ol(g)a(y)
ki(m) ... verb + -(g)A(y) + (Personal Suffixes)*

79-95

Melike UÇAR

Aç Bars Hikâyesinde *Bütin, Hepsi, Tam* Anlamlarına Gelen Kelimelerinin Eş Anlamlılık
Dizilimi

Synonymy Arrangement Of The Words; All, Whole, Complete In Aç Bars Story
97-108

O. SAPASHEV - A. SMAILOVA - B. ZHAKSYMOMV

Divergence Of Altai Macro System Languages And Issues Of Their Genetic Relationship

Altay Makro Sistemi Dillerinin Farklılıkları ve Onların Genetik İlişkilerine Dair Konular
109-126

Savaş ŞAHİN
Afganistan Türkmenlerinin Ersarı Boyunun Ağzlarında
Ünlü-Ünsüz Varlığı ve Başlıca Ses Olayları
*Vowels And Consonants In The Dialect Of Ersari Tribe Of Afghanistan Turkmens And
Major Sound Events*
127-143

Talat DİNAR
Türkçede Bir Deyimleşme Örneği: *Gibime Gelmek*
An Idiomatic Expression In Turkish: Gibime Gelmek
145-152

Yaşar ŞİMŞEK
Eski Anadolu Türkçesi Satırları Kur'an Tercümesi'nin (Topkapı Nüshası)
Sözvarlığı Üzerine Notlar
*Some Notes On The Vocabulary Of Interlinear Kor'an Translation
Into Old Anatolian Turkish*
153-170

Şahru PİLTEN UFUK
Çağdaş Türk Edebiyatında Yeni Bir Benzetme Kategorisi: Ritmik Benzetmeler
A New Category Of Simile in Modern Turkish Literature: Rhythmic Similes
171-188

Genç Osman GEÇER
Türk Ediplerin Çanakkale Cephesini Ziyareti ve Yansımaları
The Visit Of Turkish Literary Men To Çanakkale Battlefield And Its Reflections
189-204

Emine YILMAZ
Prof. Dr. Talat Tekin'in Ardından
205-222

Tanıtma / Reviews

Sinan GÜZEL
Oğuzhan Durmuş, 18. Yüzyıl Çuvaşçasının Söz Varlığı,
Paradigma Akademi Yayınları, Edirne 2014
225-228

Alfina SİBGATULLİNA
Kazan'da Yayınlanan Bir Eser: *Miftab el-Kur'an*
229-231

Dursun YILDIRIM
Ahmet Şükrü ESEN, Anadolu Âşıkları-I: Karacaoğlan. (Haz. Prof. Dr. İsmail
GÖRKEM). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. İstanbul, 2016
233-240